

יוסף ורחל

נערך ויוצא לאור ע"י "הספדי יוסף ורחל" (בהשתתפות כולל יחוני המעלה)
 העלון לע"ג אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום י' סיון התשנ"ב
 ואימי מורתי רחל בת איזיה סויסה ע"ה שנלב"ע ביום כ"ג מרחשון התשע"ז

מתפללים

שבת ג' חשוון ה-תשפ"ב
 פרשה: נח
 הפטרה: רני עקרה

הדלקת נרות - 17:55
צאת השבת - 18:47
ר"ת: 19:26

הדלקת נרות בשבת הבאה **17:46**

זמן	שעה
5:37	5:31
5:44	5:38
6:45	6:40
12:26	12:28
12:54	12:57
18:07	18:16

הליכות יוסף ורחל

"התנחלות בלומוד טור, וע"ה שבת" מספר "אחרות מרו"י"

* מן זצוק"ל היה מקפיד לברך בליל שבת קודם הקידוש ברכות "בורא עצי בשמים" ויבורא עשבי בשמים" ויהנותן ריח טוב בפירות" והיה חוזר ועושה כן אחר תפלת מוסף קודם הקידוש, וכן אחר תפלת מנחה קודם סעודה שלישית, והיה אומר שראוי לעשות כן גם כדי להשלים מאה ברכות בשבת. בכל ליל שבת אחר הקידוש קודם נטילת ידיים היו כל בני הבית מנשקים את ידו, והיה מניח ידו על ראש כל אחד ומברכו. ובחיייה של הרבנית ע"ה היה מקפיד שכולם ינשקו גם את ידה של הרבנית, והיתה מברכת כל אחד.

העלון לרפואת חמי וחמותי שלום בר שמחה ומרים בת רחל מנשה בר דוד וברוריה הרוצה להקדיש את העלון או חלקו בטל... 052-5079555

"אלה תולדות נח נח איש צדיק... את האלוהים התהלך נח"
 שואל רבנו האלשיך הקדוש: "מדוע היהודי מתייחס לאברהם אבינו ולא מתייחס לנח, ואילו אומות העולם נקראים בני נח?" ומיישב: כאשר אנו מתבוננים אנו רואים את הבדל מהותי בין אברהם לנח, אצל נח כתוב "את האלוקים התהלך נח". כל דאנתו של נח היה להלך בדרך ה' עם ה', אולם לא דאג לא לאנשי דורו ולסביבתו, או לאנושות, נצטווה לבנות תיבה הוא בונה במשך מאה ועשרים שנה לא מנסה לעמוד בתפילה לבטל את הגזרה, מספיק לו להציל את עצמו ובני ביתו, חוץ מאשר זה לא מעניין אותו כלל מה יעלה בגורלם של האחרים.
 וזה שנאמר בישעיה: "כי מי נח זאת לי אשר נשבעתי מעבור מי נח על הארץ", מדוע הדגיש הפסוק פעמיים מי נח? אומרים חז"ל שהמבול נקרא על שמו של נח, ללמדך שכביכול הוא הגורם לזה, בקיות והיה ביכולתו לבטלה על ידי כח התפילה, לעמוד ולהתחנן ולהציל את העולם, ונח דאג להציל את עצמו ובני ביתו, על כן מעלה עליו הכתוב כאילו הוא הגורם.
 ועל כן אומות העולם מתייחסים לנח, היות שהם ירשו את מידתו של נח, לדאוג אך ורק לעצמם ולא מעניין אותם מה יעלה בגורלו של השני.
 אולם אברהם אבינו מידתו היתה אחרת לגמרי, "אברהם מגייר אנשים, שרה מגיירת נשים". כל עבודתו של אברהם היתה לא להסתפק אני לעצמי בעולמי הרוחני, כל אישיותו היתה את מי וכמה אני יכול לעזור עוד לאחרים ולזכותם. וכן אנו מוצאים אצל אברהם שעמד והתפלל לפני הקב"ה להצלת סדום ועמורה, וכל כך למה? היות שמידת אברהם היתה להחיות את כל האנושות, ולא להיות יחידי.
 וכך אומר הוזהר הקדוש (פרשת נח): כשאמר ה' למשה חמאו ישראל... הרף ממני ואשמידם ואעשה אותך לגוי גדול עצום ורב ממנו. באותה שעה אמר משה: אם בשביל כבוד שלי יכרתו ישראל מן העולם, מוטב שאמות ולא יאמרו שעזבתי מלבקש על כל העולם בשביל כבוד שלי, מסר עצמו למיתה בכמה מקומות בשביל ישראל, שנאמר: ועתה אם תשא חמאתם ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת", ויאמר ה' סלחתי כדברך".
 אבל אצל נח כתוב: "ויאמר אלוקים לנח קץ כל בשר בא לפני" אמר לו נח: "ולי מה אתה עושה?" ולא ביקש רחמים על העולם, ירד המבול והכרית בני העולם, לפיכך מי נח כתיב, על שלא ביקש רחמים על העולם.

העלון לע"ג מור זק"ג ר' יעיש סויסה בר עישה ז"ל שנלב"ע ד' חשוון מרת זקט"ג א"ה פרץ בת תמו ע"ה שנלב"ע ח' חשוון תשנ"ב.

"האימאם מתימן" חסד

הורה האימאם לקרוא לרבים של היהודים, הצדיק מארי יחיה בן יוסף הלוי זצ"ל, ויספר לו את החזיון ויראהו את המכות. ויאמר: 'הב לי עצה, כי נתתי זמן עשרה ימים ועלי להחליט בדבר. או לי מהמכות שהוכיתי על המס, ואוי לי מהמכות שהוכיתי לבטלון!'
 הלך הרב וגזר תענית שלשה ימים. ויקראו היהודים אל ה' בחזקה: 'ה', עננו על דבר כבוד שמך, והודע בעמים, כי אתה האלקים לבדך עליון על כל גויי הארץ!
 מיד נגלה עליהם אליהו הנביא כאדם זקן ואמר: 'בני, אל תיראו. ודאי חתר שונאכם חתירה לארמון והפחיד את האימאם ברשעו. ועתה הציבו לו מארב, תפסוהו ולכדוהו, ויגלו את כזבו בפניו'.
 הלכו אל האימאם ואמרו: 'לאימתי קצבת לו זמן'.
 אמר להם: 'ליום פלוני'.
 אמרו: 'הו מבקש הוא נביאכם להרע לנו, הדין נותן שיהיה לנו פתחון פה בפניו, אולי נוכל להשיבו דבר'.
 הסכים האימאם לדבריהם. קבעו, שמשלחת תורשה לשהות בטרקלין האימאם ותפגוש בנביא.
 עלתה המשלחת לטרקלין האימאם. כל אחד מבני החבורה החזיק בידו קדרת חרס, שחפתה על נר דולק, כדי שאורו לא יראה. בשקט ובדומיה ניצבו והמתינו בלי לומר מילה. הלפידים הנעוצים בכני הקיר דעכו וכבו, הטרקלין שקע בעלטה. עיני האימאם נעצמו, הוא שקע בשינה.
 השקט היה מוחלט. מרחוק נשמעה יללת ינשוף, וקול יבבת תן. ולפתע נשמע רחש בוקע ממעמקי האדמה. לוח עץ הוסט בירכתי הטרקלין, ודמות אפילה עלתה מן התהום וניגשה אל השולטן הנרדם.
 עורה, מושל המאמינים אני מוחמד, נביא הישמעאלים, באתי להנקם ממך, על שאתה מרומם את היהודים השפלים, ואינך מעניק כבוד לבני דתך הערבים!
 'חוסה נא', נשמע קולו המבועת של האימאם המבקש רחמים, ומיד נשמעו חבטות אדירות בתשובה. הדמות חבטה בשולטן בכל חמת זעמה.
 לפתע הוא הטרקלין. היהודים הוציאו את הנרות ממחסה הקדרות, ולאורם נראה השר אל עבד הצורך מכה נמרצות את אדונו ומלכו!
 מיד תפסוהו ועשו בו שפטים, וליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר!
 ולא עבד זה היה בן, בכור שטן שנון וחכם, חכם להרע, נוכל וערמומי, ובן ירך אביו, ושמו אל עצימי. ונתקיים בו הפסוק: "כי משרש נחש יצא צפע, ומרשעים יצא רשע", כל היום מחשבותיו לרע, ובראש מעייניו תאוות הנקמה. ציפה, מתי יבוא לידו, וינקום נקמת אביו מאת היהודים שנואי נפש!
 ויהי היום, והאימאם אל קצאם מת. נדברו ראשי הממלכה להכתיר את אל עצימי במקומו. שמח ואמר: 'אך זה היום שקייתי, מצאתי ראיתי! עתה אנקמה מאויבי ואפרע משונאי. אשפוך דמם כמים, לעפר אדקם ורוח תישאם!
 שני אויבים היו לו, היהודים ששנא עד מוות ונשבע לנקום בהם עד כלותם, ואחיו הגדול עבדאללה, שחשש שינקא בגדולתו ויחתור להדיחו מן המלוכה ולהכתיר עצמו תחתיו. מתוך שחכם להרע היה, החליט לכרוך את נקמותו יחדיו ולהפרע משניהם כאחד. מה עשה, קרא לשני שומרי ראשו הנאמנים והשמיעים את דבריו.
 הלכו השנים וארבו לאחיו באישון ליל אפל, תפסוהו והרגוהו. נשאו את הגופה אל רחוב היהודים וביתורה שם לבתרים.
 עם שחר נמצאו חלקי הגופה, ותהום כל העיר.

הודעות מרכז "for for son" פתוח בימים: א - ה פלא... 052-5079555
לוח שנה
 לידעת הציבור הקדוש בגלל עלויות בהדפסת לוח השנה, לא יחולק לוח חינם. כל המעוניין בלוח צריך לרכוש את הלוח. כמו כן אפשר לרכוש לוח שנה בצורת מבלה על דפים בגודל A4. הרכישה אצל יובל פרטובי

העלון לרפואת והצלחת יוסי ביטון הבעלים של "אביזרי הגולן" וכל משפחתו ישלם ה' פעולו אמן

photo netop & more ltd

"אלה תולדות נח"

יש לפרש בדרך רמז, כי הגה ישנם אנשים שרחוקים הם מאד מקיום התורה והמצוות, וכשבאים לעוררם על כך, טוענים הם שהעיקר הוא להיות טובים בין אדם לחבירו, ולכן מרוצים הם מדרכם הרעה, כיון שאין הם מוזיקים לזולת אלא מתנהגים בנימוס ובדרך ארץ עם חבריהם. אולם טענה זו היא טענת הבל וריק, כיון שבנוסף לכך שהם טובים בין אדם לחבירו צריכים הם להיות טובים גם בין אדם למקום, ועלולים הם בטעות לרדת מדחי אל דחי עד שיגיעו לעוונות החמורים ביותר כגון עבודה זרה גילוי עריות שפכות דמים.

וזהו שאמר הכתוב: "אלה", כלומר "אלה אלהיך ישראל", אדם שהגיע לחטא העגל שהוא עבודה זרה ואומר "אלה אלהיך ישראל", הרי זה "תולדות נח", כלומר תולדה ותוצאה שהוא נח רק לבריות ולא נח למקום, ולכן צריך הוא לקיים גם "את האלקים התהלהך נח", דהיינו שיהיה נח גם לבריות וגם למקום.

"אלה תולדות נח" דרש הצדיק רבי משה שוהם מדוליא, מבני היכל של הבעל שם טוב: אם תבקש לך מנוחה ותתבטל מן התורה, תולדותיה כיוצא בה. תולדות המנוחה ("נח") היא "נח", מנוחה נוספת, וכמו שאמרו חכמים באבות (ד, ט): "אם בטלת מן התורה יש לך בטלים הרבה כנגדך". בטלה גוררת בטלה.

"אלה תולדות נח" דרש הצדיק רבי משה שוהם מדוליא, מבני היכל של הבעל שם טוב: אם תבקש לך מנוחה ותתבטל מן התורה, תולדותיה כיוצא בה. תולדות המנוחה ("נח") היא "נח", מנוחה נוספת, וכמו שאמרו חכמים באבות (ד, ט): "אם בטלת מן התורה יש לך בטלים הרבה כנגדך". בטלה גוררת בטלה.

ללמדך שעיקר תולדותיהם של צדיקים מעשים טובים (רש"י).

היהודי הקדוש מפשיסחה היה אומר: כל אדם רגיל לטעון, כי איננו עמל ויגע אלא בשביל בניו, שיגדלו ויהיו יהודים טובים ובני תורה. כאשר הבנים הללו מתבגרים, שוב אינם נותנים דעתם על עצמם, וטוענים אף הם כי כל עמלם ויגיעם אינו אלא בשביל בניהם. אי לוא, כבר הייתי תאב לראות את הבן הראוי לשמו...

לפיכך אומר הכתוב: "אלה תולדות נח, נח" - נח לא הזניח את עצמו כדי לפעול רק בשביל בניו, כי אם ראה גם את עצמו כבן ושקד על עליית עצמו. הוא הוא אשר היה הבן הראוי לשמו, אשר הבין כי גם עליו מוטלת החובה לעבוד את האלקים, וזהו פירושה של הדברים: "תולדותיהם של צדיקים מעשים טובים" - הצדיקים רואים במעשיהם הטובים כאלו הם בניהם...

"אלה תולדות נח, נח" דרש הצדיק רבי משה שוהם מדוליא, מבני היכל של הבעל שם טוב: אם תבקש לך מנוחה ותתבטל מן התורה, תולדותיה כיוצא בה. תולדות המנוחה ("נח") היא "נח", מנוחה נוספת, וכמו שאמרו חכמים באבות (ד, ט): "אם בטלת מן התורה יש לך בטלים הרבה כנגדך". בטלה גוררת בטלה.

"נח איש צדיק תמים היה בדורותיו" יש להקשות, להלן (ו, ט) נאמר: "כי אותך ראיתי צדיק בדור הזה", ולא נאמר עוד "תמים"?

ברם - אומר מרן רבי יוסף קארו זצ"ל - כידוע חי נח בדור המבול ובדור הפלגה. דור המבול היה מושחת מבחינה מוסרית - "כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ" - והניגוד לכך הוא המושג "צדיק" (כשם שזכה יוסף לתואר צדיק, כיון שהיה נזהר בענין זה). ואילו דור הפלגה היה מושחת מבחינת האמונה, כפי שאומרים חכמינו שאמרו אנשי דרך הפלגה: "נעשה קרדומות ונעלה לשמים ונלחם עמו" - והניגוד לכך הוא המושג "תמים" - "תמים תהיה עם ה' אלהיך".

לפיכך כאשר הדברים אמורים בתולדות חייו של נח בכלל - "אלה תולדות נח" - כי אז מספרת התורה, שגם בשני הדורות בהם חי נח - "בדורותיו" - היה יוצא מן הכלל, בדור המבול היה "צדיק" ובדור הפלגה היה "תמים".

ואילו להלן, אין הדברים אמורים אלא "בדור הזה" - בדור המבול בלבד - ולכן נאמר רק "צדיק" שהוא ניגודו של דור זה...

"נח איש צדיק תמים היה בדורותיו" כתבה התורה תואר "איש", לומר שרק כשהוא איש בדת ובהשכל שייך לומר עליו תוארים של צדיק ותמים, אבל כשהוא צדיק ותמים ואינו איש, דהיינו שהוא שלא בדת, אין לתארו בתוארים אלו. כיון שבקלות עלול הוא להתפתות.

"איש צדיק תמים היה בדורותיו את האלהים התהלהך נח" הגה שלש פעמים נזכר "נח" בפסוק זה. ונראה לפרש על פי מה שיש להסביר את הפסוק "ונח מצא חן בעיני ה'". שצריך האדם להיות נח לבריות ובוה ימצא חן בעיני ה'.

ובא הכתוב ואומר "אלה תולדות נח נח", כפל תיבות "נח", ללמדנו כי לא מספיק שיהיה האדם נח אחד, דהיינו שיתנהג בנחת רק עם הבריות, אלא עוד נח, שגם בעיני שמים צריך להיות נח, שצריך לדקדק בכל מעשיו ולקיים את שני סוגי המצוות, גם בין אדם למקום וגם בין אדם לחבירו.

אמנם לפעמים ישנה התנגשות בין זה לזה, שאם יהיה נח לבריות לא יהיה באותה שעה נח למקום, כגון שבאים חברים לבקרו ומשוחחים עמו ומפריעים לו ללמוד או לעשות מצוה מסויימת, ואם יעשה רצונם יהיה נח לבריות אבל לא יהיה נח למקום, כיצד יעשה? - הלא יהיה מוכרח לבטל נח אחד? לזה אמר "את האלקים התהלהך נח", כלומר אם יקרה לך דבר כזה, עזוב את "נח לבריות" ותתפוס "נח למקום".

הלכות יוסף ורחל

זירות בתפלת המנחה, ואמירת החזרה בתפלת המנחה, ואיסור אכילה ושאר דברים שאסור לעשותם בשעת המנחה ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

דין אכילה ומלאכה קודם שאר תפלות

פ. אף על פי שלענין תפלת המנחה אסור להסתפר או להיכנס לבית המרחץ סמוך למנחה, מכל מקום לענין תפלת שחרית אין לאסור להסתפר או להיכנס לבית המרחץ חצי שעה קודם עלות השחר, וכן לענין תפלת ערבית אין לאסור חצי שעה קודם צאת הכוכבים, מפני שלא גזרו חכמים להחמיר בסמוך לזמן אלא רק לענין תפלת המנחה, שהוא דבר המצוי, שרוב העם נכנסים שם ביום, מה שאין כן לענין סמוך לשחרית.

ומכל מקום אחר עלות השחר וכן אחר צאת הכוכבים יש להחמיר שלא להסתפר או להיכנס לבית המרחץ עד שיקרא קריאת שמע ויתפלל.

ומותר להתרחץ במקלחת או באמבטיה שבביתו קודם תפלת שחרית, ואפילו לכתחלה, ואפילו אחר הנץ החמה. וכל שכן שמותר לטבול במקוה טהרה קודם תפלת שחרית. וכן מי שרגיל לגלח שערות זקנו בכל יום, מותר לו לעשות כן קודם תפלת שחרית, ואפילו אחר הנץ החמה.

ולענין אכילה קודם תפלת שחרית, כבר נתבאר לעיל בהלכה ברורה (סימן פט סעיף כב והלאה) שאסור אפילו לטעום קודם תפלת שחרית, ושם נתבארו כמה פרטי דינים בזה לענין תפלת שחרית.

ועיין עוד לענין כל הדברים הנ"ל קודם תפלת ערבית וקריאת שמע של ערבית, להלן (סימן רלה).

לימוד תורה קודם תפלת מנחה

פ. אסור להתחיל ללמוד תורה משהגיע זמן מנחה קטנה עד שיתפלל מנחה. אבל קודם זמן מנחה קטנה, אפילו בחצי שעה הסמוכה לזמן מנחה קטנה מותר אף לכתחלה להתחיל ללמוד תורה. ואם התחיל ללמוד תורה קודם שהגיע זמן המנחה אין צריך להפסיק.

ומי שרגיל ללכת להתפלל בבית הכנסת, רשאי להתחיל לעסוק בתורה אפילו אחר שהגיע זמן מנחה קטנה. וכן מי שרגיל ללמוד במקום שהציבור מתאספים שם להתפלל, או שאמר לחבירו שיזכירנו להתפלל, רשאי ללמוד אחר שהגיע זמן מנחה קטנה אפילו לכתחלה, מפני שבכיוצא בזה אין לחוש שמא ימשך אחר לימודו וישכח להתפלל.

אמרות יוסף ורחל

שני יהודים דיברו ביניהם על עוצמת אמונתם באמיתות התורה. אמר אחד מהם: "כשם שאני בטוח שמחר תזרה השמש, כך אני בטוח שהתורה הקדושה היא באמת".

שמע את דבריו הרב והעיר: "הוכחה הלשה היא זו!" תמהו השניים: "ובי מה ודאי יותר מזריחת השמש?"

השיב הרב: "מצד חוקי הטבע אין ודאות מוחלטת שמחר תזרה השמש. אפשר לומר שמסתבר שהשמש תזרה, אך אין בכך ודאות מוחלטת. ואני, הודאות שיש לי בזריחת השמש אינה מצד הטבע, אלא מכך שכתוב בתורה: 'יום ולילה לא ישובות'. מכיון שהתורה היא אמת ודאית, לכן גם זריחת השמש היא ודאית".

ודאות מוחלטת